

rettelsen af saadanne mindre Foreninger, naar det mere direkte var udtrykt i Loven, at saadanne mindre Foreninger kunne vente at slippe igennem med en mindre Kapital. Hvordan det nærmere skal udformes, skal jeg ikke her ved første Behandling komme ind paa, men dersom vi i det hele skulle ind paa at ændre Forslaget, saa at det bliver sendt tilbage til det andet Ting, vil jeg henstille til Overvejelse, om det ikke var rigtigt at foretage en Ændring i § 3 i den af mig antydede Retning.

Endelig har jeg et Par Bemærkninger at gøre om §§ 10 og 13. § 10 omhandler jo Kommunernes Stilling til denne Sag. Paragraffen er, som ærede Medlemmer vide, sat ind i det andet Ting. Om det kan være rigtigt, at Kommunerne faa med den Slags Sager at gøre, derom kan der, som vi jo have hørt i Dag, være meget delte Meninger. Jeg kan for mit Vedkommende godt forstaa, at der kan siges noget baade for og imod, men skal ikke i dette Øjeblik komme ind paa at tage endeligt Standpunkt til dette Spørgsmaal. Jeg kan ogsaa godt indse, at dersom man tager Kommunerne med her, dersom man giver dem Lov til at fungere paa dette Omraade, vil det sikkert vise sig den Dag, da Valgretsforlaget skal gennemføres, at man derved har lagt en Sten mere i Vejen for dette Forslags Gennemførelse i den Retning og i den Affattelse, som Flertallet i det andet Ting har givet det, og den sidste ærede Taler lod jo ogsaa tydeligt skinne igennem, at han netop af den Grund kunde ønske — saadan forstod jeg ham i hvert Fald — at Kommunerne fik med de her omhandlede Foretagender at gøre. Men dersom Kommunerne skulle have dette, vil jeg gøre opmærksom paa, at Bestemmelsen i § 10 vist ikke er helt heldigt affattet. Der staar i 3de og 4de Linie af § 10, at Finansministeren kan yde saadanne kommunale Laan *„under lige Betingelser med de ovenfor nævnte Foreninger“*. Det er vist ikke ganske heldigt udtrykt. Det bør ikke hedde, at der kan ydes Laan *under lige Betingelser med de ovenfor nævnte Foreninger*, men det bør sikkert hedde, at disse Laan kan ydes paa de samme Betingelser, hvorpaa de omhandlede Laan kunne ydes til de nævnte Foreninger. Det er jo imidlertid kun et Redaktionsspørgsmaal, og jeg henleder kun Opmærksomheden paa det, for saa vidt som vi i det hele skulle ind paa at ændre i Lovforslaget.

Endelig har jeg ogsaa været opmærksom paa den Mangel, der er ved § 13, og

som den højtærede Minister talte om, da han indledede Debatten i Dag, nemlig, at de Begunstigelser, der her er Tale om, ikke gives til Kommunerne eller til Køberne af Kommunernes Parceller. Jeg forstod den højtærede Minister saaledes, at han nærmest erkendte, at det var en Mangel ved Paragraffen, at man i det andet Ting, samtidig med, at man havde sat Kommunerne ind i § 10, havde overset, at saa burde der ogsaa foretages en tilsvarende Ændring i § 13, saa at Kommunerne og disses Købere af Parcellerne kunne faa de samme Begunstigelser i et og alt, som Foreningerne og Køberne af disses Parceller. Den højtærede Finansminister anførte ganske vist noget imod, at Kommunerne fik disse Begunstigelser fuldt ud. Der kan jo ogsaa nok derimod anføres det, som den højtærede Finansminister gjorde opmærksom paa, men jeg fik dog, som sagt, det Indtryk, at Ministeren alligevel erkendte, at der burde en Rettelse til, hvis man i det hele taget vil rette paa Forslaget. Og det er ogsaa min Opfattelse. Skal man have Kommunerne med paa dette Omraade, maa de ogsaa i et og alt stilles ganske lige med Foreningerne; ellers kunne de heller ikke vinde med i Konkurrencen. Det spiller nemlig en meget betydelig Rolle for Rentabiliteten af et saadant Foretagende, om man faar disse Begunstigelser med Hensyn til Stempel- og Tinglæsningsgebyr, som her er Tale om.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig. Jeg henstiller dem til nærmere Overvejelse af det Udvalg, som formentlig bliver nedsat, og kan i øvrigt indskrænke mig til at anbefale Forslaget til velvillig Fremme.

Estrup: Jeg vil først udtale, at jeg er ganske enig med det ærede 9de kongevalgte Medlem (Hage), naar han fandt, at der var Udtryk i Forslaget, som det foreligger, som vare meget tvivlsomme. Blandt disse vil jeg fremhæve eet, fordi det efter min Mening har en afgørende Betydning for, om man overhovedet kan anse det for et heldigt Formaal, som søges realiseret, helt bortset fra, om det er det rette Middel, som er valgt dertil. Det er Udtrykket „større Ejendomme“. Det er ikke noget legalt Begreb. I tidligere Tider kendte man Sædegaarde og Bøndergaarde. Efterhaanden er der imidlertid vokset Ejendomme frem af meget forskellig Størrelse. Der er enkelte Omraader, hvor der er sat en særlig Grænse for, hvad der skal anses